

Bureauonderzoek en karterend booronderzoek

Plangebied "Ossehaar" te Coevorden

Opdrachtgever
Gemeente Coevorden
Postbus 2
7740 AA COEVORDEN

Projectnummer
Synthegra Archeologie Rapport 176082

Autorisatie			
Redactie:	paraaf	datum	
mevr. drs. H. Kremer		30 mei 2006	
Eindredactie/kwaliteitscontrole:	paraaf	datum	
drs. E.E.A. van der Kuijl		30 mei 2006	

Kenmerk
HLE/UIT/SAZ/176082

Synthegra Archeologie bv, Ambachtsweg 10, NL-7021 BT ZELHEM
Postadres: Postbus 4, NL-6997 ZG HOOG-KEPPEL
Telefoon +31 (0)314 62 77 08, Fax +31 (0)314 62 77 26, Internet: www.synthegra.com
Bankrelatie F. van Lanschot Bankiers Nijmegen, nr. 22.59.31.451, BTW nr. NL809760538B01, HR 09119698
Synthegra Archeologie bv is een werkmatschappij van de Verhoeve Groep bv
Vestigingen te Dordrecht, Hummelo, Jirnsom, Weert en Zelhem

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te
Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

Colofon

Opdrachtgever: Gemeente Coevorden te COEVORDEN
Project: Plangebied "Ossehaar" te Coevorden
Projectnummer: 176082
Titel: Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te Coevorden
Datum: 30 mei 2006
Redactie: mevr. drs. H. Kremer
Projectleider: drs. H. Kremer
Met bijdragen van: A.A.G. Emaus, drs. J.H.F. Leuving
Tekenaar: Ing. F. van der Hoeven
Eindredactie: drs. E.E.A. van der Kuijl
Druk: SyntheGra Archeologie bv, Zelhem
ISSN: 1574-0838

SyntheGra Archeologie bv

Postadres: Postbus 4, NL-6997 ZG HOOG-KEPPEL
Telefoon +31 (0)314 62 77 08, Fax +31 (0)314 62 77 26, Internet: www.syntheGra.com

© SyntheGra Archeologie bv, 2006

De rechten van intellectueel eigendom verblijven te allen tijde bij SyntheGra Archeologie bv.

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te
Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

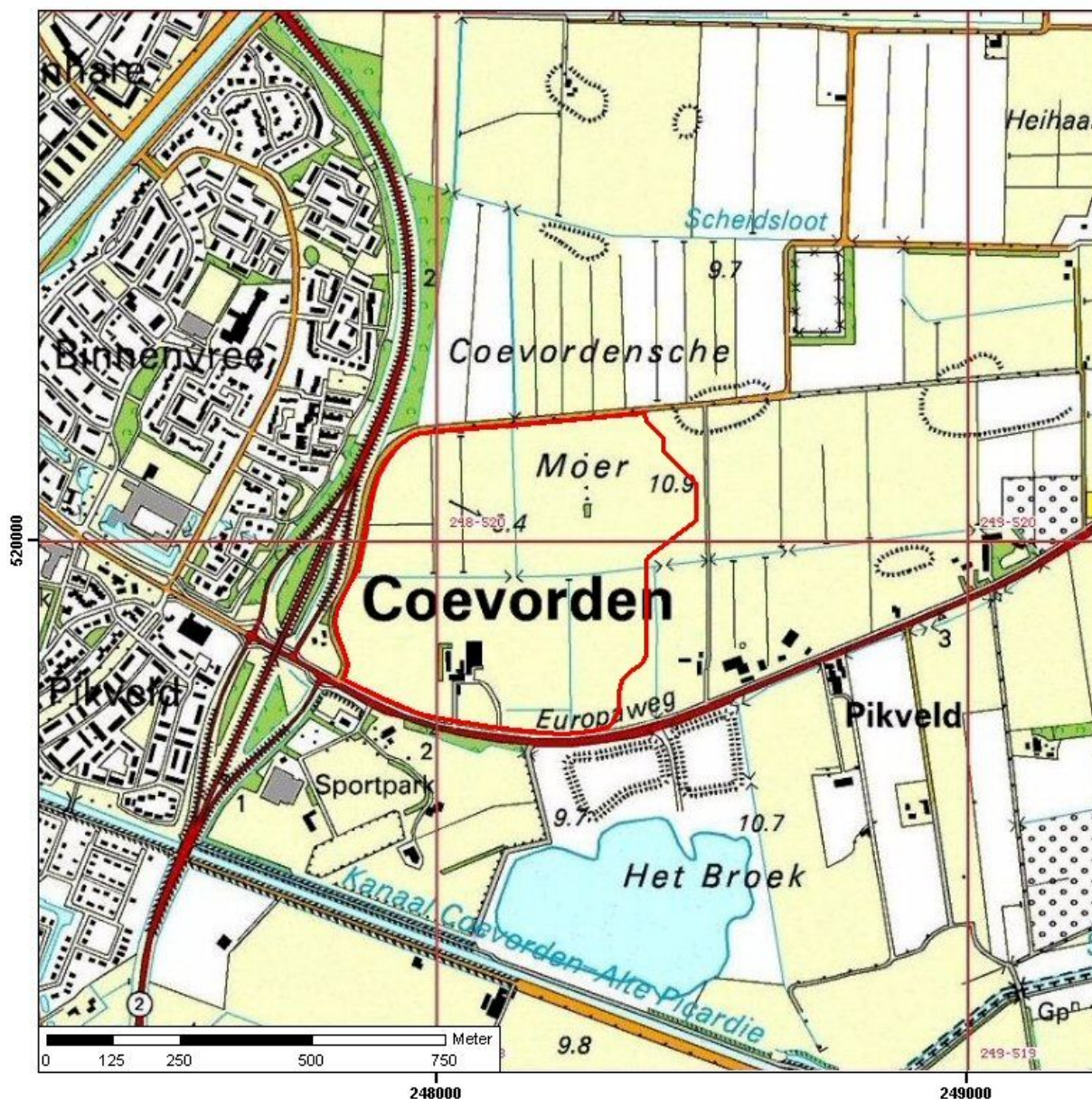
INHOUD

1	Inleiding	4
1.1	Inleiding en onderzoekskader	4
1.2	Onderzoeksdool en vraagstellingen	5
1.3	Administratieve gegevens	5
2	Landschapsgenese	6
2.1	Inleiding	6
2.2	Geologische en geomorfologische ontwikkeling	6
2.3	Bodem	7
3	Archeologie	9
3.1	Inleiding	9
3.2	ARCHIS-meldingen rondom het plangebied	9
3.3	Het plangebied op historisch kaartmateriaal	10
4	Verwachtingsmodel	12
5	Veldwerk	13
5.1	Methode	13
5.2	Resultaten	13
6	Conclusie	15
7	Advies	16
	Literatuur	17
	Bijlagen:	
	1. Resultaten van het veldwerk	
	2. Boorprofielen	
	3. Combinatiekaart IKAW, AMK en ARCHIS-waarnemingen	
	4. Geologische perioden en lijst met gebruikte afkortingen	

1 Inleiding

1.1 Inleiding en onderzoekskader

In mei 2006 werd in opdracht van de gemeente Coevorden door Synthegra Archeologie b.v. een archeologisch bureauonderzoek (BO) en een karterend Inventariserend Veldonderzoek (IVO-kartering) uitgevoerd op een terrein dat bekend staat als het plangebied "Ossehaar" te Coevorden (zie afbeelding 1). De te onderzoeken locatie heeft een totale oppervlakte van circa 30 ha. De aanleiding tot het onderzoek wordt gevormd door de voorgenomen herinrichting van het plangebied. Het plangebied is momenteel in gebruik als grasland. Op het terrein zal een woonwijk worden gerealiseerd. De graafwerkzaamheden, die zullen gaan plaatsvinden vormen een bedreiging voor eventueel in de ondergrond aanwezige archeologische waarden. Daarom dient voorafgaand aan deze werkzaamheden archeologisch onderzoek uitgevoerd te worden. Het uitgevoerde onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek en een karterend booronderzoek. Het bevoegd gezag, de gemeente Coevorden, dient de resultaten van het onderzoek te toetsen.

Afbeelding 1: het plangebied op de topografische kaart, weergegeven in het rode kader.

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

1.2 Onderzoeksdoel en vraagstellingen

Het doel van het bureauonderzoek is het verwerven van informatie, aan de hand van bestaande bronnen, over bekende of verwachte archeologische waarden, binnen het plangebied. Aan de hand van deze gegevens wordt een gebiedspecifiek archeologisch verwachtingsmodel opgesteld.

Het doel van het karterend booronderzoek is het toetsen van het verwachtingsmodel en het in kaart brengen van eventueel binnen het plangebied aanwezige archeologische resten.

De volgende onderzoeksvragen zullen, indien mogelijk, beantwoord dienen te worden:

- wat is de bodemopbouw en de intactheid van het bodemprofiel binnen het plangebied?
- zijn er archeologische vindplaatsen in het onderzoeksgebied aanwezig?
- zo ja, wat is de aard en datering van de aangetroffen vindplaatsen?
- zo ja, wat is (voor zover bekend) de fysieke kwaliteit van de vindplaatsen?
- zo ja, wat is (voor zover bekend) de inhoudelijke kwaliteit van de vindplaatsen?
- op welke diepte zijn de archeologische resten aangetroffen?

1.3 Administratieve gegevens

Toponiem	: Plangebied "Ossehaar"
Plaats	: Coevorden
Gemeente	: Coevorden
Provincie	: Drenthe
Projectnummer	: 176082
Bevoegd gezag	: Gemeente Coevorden
Opdrachtgever	: Gemeente Coevorden
Uitvoerende instantie	: Synthegra Archeologie
Datum uitvoering	: 8 en 9 mei 2006
CIS-code	: 17000
Datum onderzoeksmelding	: 25 april 2006
Kaartblad	: 22E
Periode	: geen archeologische vindplaats vastgesteld
Oppervlakte	: ca. 30 ha
Grond eigenaar / beheerder	: gemeente Coevorden
Grondgebruik	: grasland
Beheer en plaats documentatie	: Koninklijke Bibliotheek, Bibliotheek ROB, Archief Synthegra Zelhem

De onderzoekslocatie wordt omsloten door de volgende 4 coördinaten:

Linksboven	: X: 247879, Y: 520207
Rechtsboven	: X: 248506, Y: 520258
Rechtsonder	: X: 248466, Y: 519604
Linksonder	: X: 247733, Y: 519698

2 Landschapsgenese

2.1 Inleiding

Er bestaat een sterke relatie tussen de ontstaansgeschiedenis van het landschap en de archeologische verwachting van een gebied. Daarom is het belangrijk om de genese van een landschap goed te bestuderen. De geologische ontwikkeling ligt ten grondslag aan de geomorfologie en bodem. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de landschapsgenese op de onderzoekslocatie. Voor de geologische en geomorfologische beschrijving is gebruik gemaakt van de nieuwe lithostratigrafische indeling van de ondiepe ondergrond.¹

2.2 Geologische en geomorfologische ontwikkeling

Van het onderzoeksgebied is geen geologische kaart 1:50.000 uitgebracht. Op de geologische kaart van Nederland 1:600.000 staat aangegeven dat binnen het plangebied beekafzettingen aan het maaiveld liggen. Deze beekafzettingen worden het Laagpakket van Singraven genoemd, welke worden gerekend tot de Formatie van Bostel.

Op de geomorfologische kaart 1:50.000 (afbeelding 2) staan binnen het plangebied verschillende eenheden weergegeven.² In het noordelijk deel van het plangebied staat een beekdalbodem met veen (1R4) aangegeven. Het zuidelijk deel van het plangebied bestaat uit een beekoverstromingsvlakte (2M24). Daarnaast komen er nog enkele dekzandruggen (3K14) voor binnen het plangebied.

Afbeelding 2: fragment uit de geomorfologische kaart van Nederland 1:50.000.

¹ De Mulder *et al.*, 2003.

² Stichting voor Bodemkartering, 1983.

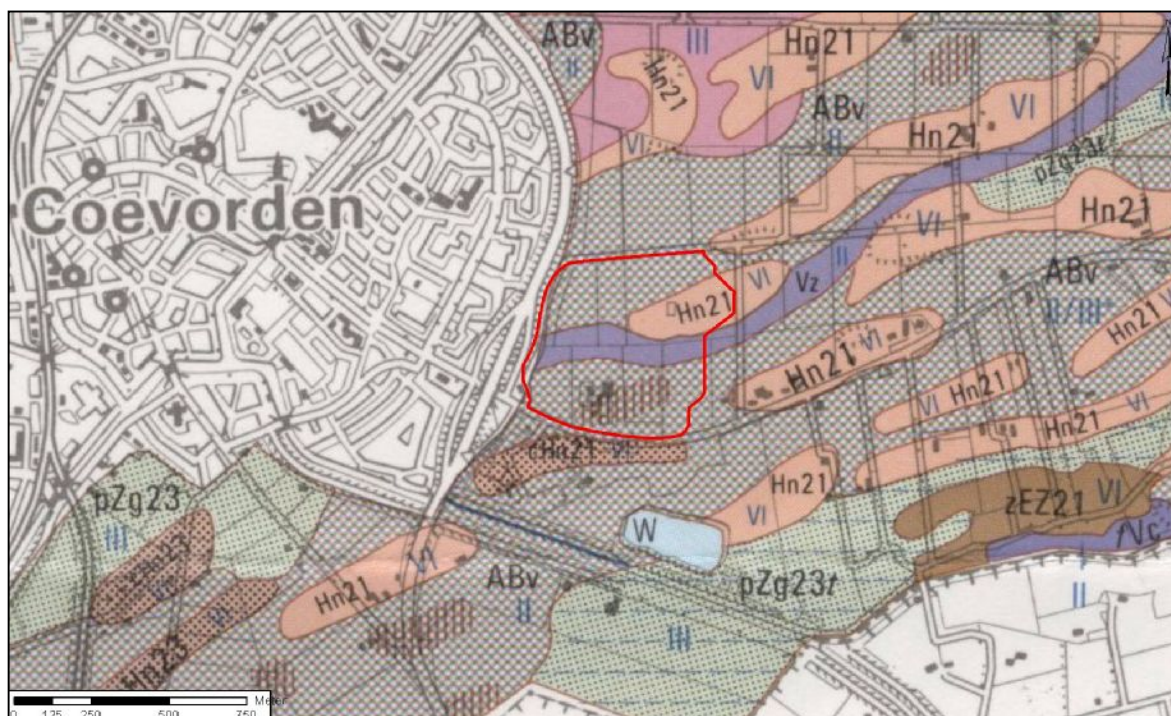
Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

Het dekzand is afgezet tijdens de laatste ijstijd, het Weichselien (120.000 – 10.000 jaar geleden). De landijsbedekking reikte niet tot in Nederland. Toentertijd heerste er in Nederland een continentaal periglaciaal klimaat. Dit houdt in dat de omstandigheden erg koud en droog waren. Het landschap in Nederland bestond toen uit een poolwoestijn, waarin vrijwel geen vegetatie aanwezig was. In deze tijd was er sprake van een landschap die evenwel niet over Nederland lag.³ Door het aangroeien van deze landschap werd veel water aan de oceanen onttrokken en daalde de zeespiegel sterk, waardoor de Noordzee droog was komen te liggen.

Samen met de droogliggende delen van de rivierbeddingen vormde de zeebodem een brongebied voor zand, dat door overheersend noordwesten tot zuidwesten winden landinwaarts kon worden verplaatst. Op deze manier is er over een groot deel van Nederland een pakket dekzand afgezet. De afzettingen waaruit de beekdalbodem en de beekoverstromingsvlakte bestaan zijn afgezet tijdens het Holoceen (10.000 jaar geleden – heden) door het systeem van het Schoonebeeker Diep.

2.3 Bodem

Op de bodemkaart van Nederland 1:50.000 (afbeelding 3) staan binnen het plangebied 4 eenheden aangegeven.⁴

Afbeelding 3: fragment uit de bodemkaart van Nederland 1:50.000.

Binnen het grootste deel van het plangebied worden venige beekdalbodems (Abv) verwacht. Dit is niet één bodemtype, maar een associatie van vele enkelvoudige bodemtypes. De bodemgesteldheid wisselt binnen deze eenheid op korte afstand zo sterk, dat het op een kaart met deze schaal niet betrouwbaar is om afzonderlijke eenheden weer te geven. Deze associatie bestaat hoofdzakelijk uit moerige eerdgronden en zeer sterk lemige beekerdgronden. Daarnaast komen in veel mindere mate (resten van) veldpodzolgronden, laarpodzolgronden, gooreerdgronden en vlakvaaggronden met een zavel- of een kleidek voor.

³ Berendsen, 1996.

⁴ Stichting voor Bodemkartering, 1989.

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te
Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

De grondwatertrap van deze associatie is II tot III. De gemiddeld laagste grondwaterstand is 50 tot 120 cm – Mv, de gemiddeld hoogste grondwaterstand is minder dan 40 cm –Mv.

Door het midden van het plangebied loopt een baan met vlierveengronden (Vz). Bij dit bodemtype komt op minder dan 120 cm –Mv dekzand in de ondergrond voor. De grondwatertrap binnen deze zone is II; de gemiddeld laagste grondwaterstand is 50 tot 80 cm –Mv, de gemiddeld hoogste grondwaterstand is minder dan 40 cm –Mv. In het noordoostelijke deel van het plangebied staan veldpodzolgronden (Hn21) aangegeven. De grondwatertrap is hier VI; de gemiddeld laagste grondwaterstand is meer dan 120 cm –Mv, de gemiddeld hoogste grondwaterstand is 40 tot 80 cm –Mv. In het zuidelijk deel van het plangebied staat met een bruine arcering een zogenaamde éénmanses aangegeven. Het bodemtype dat hier verwacht wordt is een hoge zwarte enkeerdgrond. Dit bodemtype wordt gekenmerkt door een minimaal 50 cm dikke, door mensen opgebrachte, vaak humeuze, laag. Deze laag wordt een esdek genoemd. Onder een dergelijk esdek kan (een rest van) het oorspronkelijke bodemtype, waarschijnlijk een veldpodzol, aangetroffen worden. Als de laag opgebracht materiaal dunner is dan 50 cm, dan wordt de bodem een laarpodzol genoemd.

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

3 Archeologie

3.1 Inleiding

De stad Coevorden en haar omgeving heeft een lange geschiedenis.⁵ Coevorden is een oude vestingstad, waar herhaaldelijk om gestreden is, maar ook een handelsstad en was lange tijd ook de hoofdstad van Drenthe.⁶ De oudste schriftelijke vermelding van 'Koevoorde' - de plek waar de boeren vroeger hun koeien door de doorwaardbare plek (voorde) in de rivier dreven - dateert van 1148.⁷ Coevorden was strategisch gelegen op een relatief hooggelegen dekzandrug aan de rand van de stuwwallen, in het uitgestrekte Boertanger Moeras. Reizigers waren gedwongen door de kasteelstad te trekken als ze van Groningen naar Münster of andersom reisden. De radiale stratenstructuur en de stervormige stadsgracht, nu nog altijd typische kenmerken van Coevorden, dateren uit de late 16^e en vroege 17^e eeuw.⁸ De stad is toen opnieuw opgebouwd. Nadat Maurits er de Spaanse troepen in 1592 had verdreven, bleek er veel verwoest te zijn.⁹ Militair ingenieur Menno, baron van Coehoorn, ontwierp de nieuwe vestingwerken, die in de 17e eeuw als de sterkste van Europa golden.¹⁰ De vesting, zoals ontworpen door Van Coehoorn, zou vervolgens nog anderhalve eeuw blijven bestaan.¹¹

3.2 ARCHIS-meldingen rondom het plangebied

Binnen het plangebied staan geen vindplaatsen of monumenten geregistreerd in ARCHIS (peildatum 27 april 2006). Volgens de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) geldt voor het plangebied deels een middelhoge en deels een lage kans op het aantreffen van archeologische waarden. Uit de nabijheid (circa 800 meter) van het plangebied zijn 5 vindplaatsen bekend. Circa 300 meter noordelijk van het plangebied werd Mesolithisch vuursteen gevonden (ARCHIS monumentnummer 2750 en ARCHIS waarnemingsnummer 300263). Mesolithisch vuursteen werd eveneens gevonden circa 700 meter ten zuidoosten van het plangebied (ARCHIS monumentnummer 2740 ARCHIS waarnemingsnummer 300252). Een fragment van een vuurstenen kling uit het Mesolithicum werd gevonden circa 200 meter ten oosten van het plangebied (ARCHIS waarnemingsnummer 300125). Een fragment bewerkt vuursteen uit het Mesolithicum werd gevonden circa 600 meter ten noordoosten van het plangebied (ARCHIS waarnemingsnummer 300129). Een zogenaamde Fels –Rechteckbeil uit het Neolithicum werd gevonden circa 800 meter ten noordoosten van het plangebied.

⁵ Bron www.coevorden.nl.

⁶ Minderhoud 1977.

⁷ Gras 1998.

⁸ Gras 1998.

⁹ Kleis 2004.

¹⁰ Bron: www.coevorden.nl.

¹¹ Plasmeijer 2000.

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

3.3 Het plangebied op historisch kaartmateriaal

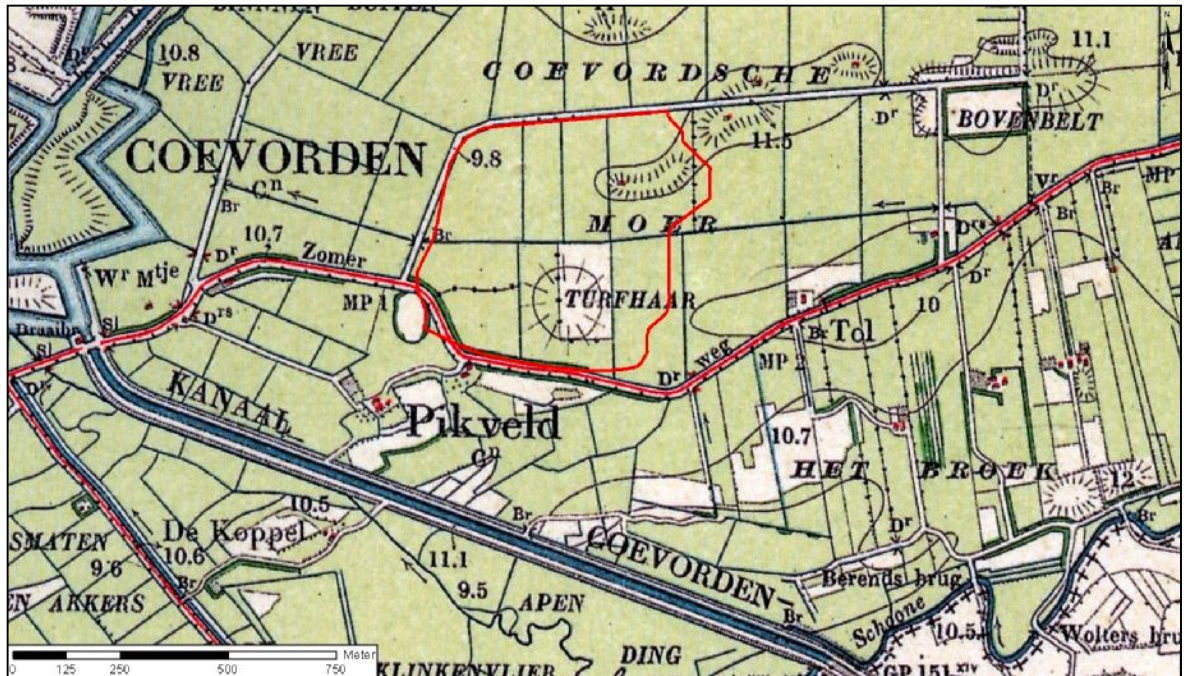

Afbeelding 4: het plangebied in circa 1851.¹²

¹² Bron: Grote Historische Atlas van Nederland, Noord-Nederland 1830-1855.

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te Coevorden

Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

Afbeelding 5: het plangebied in circa 1904.

Gegevens uit het kaartmateriaal

Bestudering van het historische kaartmateriaal resulteert in het beeld dat in het grootste deel van het plangebied geen grootschalige bebouwing aanwezig was gedurende de tweede helft van de 15e tot in de eerste helft van de 19e eeuw. De kaart van Jacob van Deventer uit 1560 toont een onbebouwd plangebied. Het is goed mogelijk dat, in de tijd dat het leven in Coevorden zich nog hoofdzakelijk binnen de stadsmuren en -grachten afspeelde, het plangebied nog een 'natuurlijk', ietwat moerassig karakter had.

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te
Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

4 Verwachtingsmodel

Volgens de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) geldt voor het grootste deel van het plangebied (ca. 90 % van het oppervlak) een middelhoge archeologische verwachting. Deze verwachting is gebaseerd op de aanwezigheid van beekdalgronden. Op basis van de resultaten van de bureaustudie kan de archeologische verwachting in het plangebied verder worden gespecificeerd. Naast beekdalgronden bevinden zich verspreid binnen het plangebied enkele dekzandruggen en in het zuidelijk deel van het plangebied een éénmanses.

De hoge ligging van de dekzandruggen, nabij het beekdal, maakt de veronderstelling, dat op de locatie ook in prehistorische tijden bewoning heeft plaatsgevonden, aannemelijk. Voor de éénmanses geldt dat de verwachting archeologische resten uit de periode Prehistorie tot en met de Nieuwe Tijd aan te treffen zeer hoog is. De éénmanses bevindt zich op een dekzandrug en is daarmee een relatief hooggelegen deel van plangebied. De door de mens aangebrachte humeuze bovenlaag heeft eventueel op de locatie aanwezige archeologische sporen en vondstmateriaal goed geconserveerd.

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

5 Veldwerk

5.1 Methode

Aangezien uit het bureauonderzoek is gebleken dat zich mogelijk archeologische resten in het plangebied bevinden, is aanvullend een veldonderzoek uitgevoerd. Het betreft hier een karterend onderzoek, onderdeel van het Inventariserend Veldonderzoek (IVO; conform KNA 2.2). Het doel van het karterend booronderzoek is het toetsen van het verwachtingsmodel en het in kaart brengen van de bodemgesteldheid en eventueel binnen het plangebied aanwezige archeologische resten.

Op basis van de datering en kenmerken van de verwachte vindplaatsen, is de methode van onderzoek bepaald. In het plangebied is een booronderzoek uitgevoerd met een boordichtheid van ten minste 5 boringen per hectare. Met deze boordichtheid geldt het onderzoek als karterend voor de periode Bronstijd tot en met de Nieuwe tijd, maar als verkennend voor de periode Steentijd. De boringen zijn geplaatst in een verspringend boorgrid (driehoeksgrid), waarbij de boringen op een boorraai verspringen ten opzichte van de naastgelegen raai om een gelijkmatige spreiding van de boorpunten over het gebied te bewerkstelligen.

De boringen zijn uitgevoerd met een Edelmanboor met een diameter van 7 cm. Het opgeboorde sediment is, indien mogelijk, gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 4 mm en geïnspecteerd op de aanwezigheid van artefacten of archeologische indicatoren. Waar het niet mogelijk was om het sediment te zeven, is het versneden en verbrokeld. De boringen zijn beschreven o.a. conform de NEN 5104 en tevens geologisch en bodemkundig geïnterpreteerd.

5.2 Resultaten

In het plangebied zijn in totaal 151 boringen gezet tot een maximale diepte van 1,2 m – mv, waarmee het gebied onderzocht is met een boordichtheid van ca. 5 boringen per hectare. De locaties en de hoogteligging van de boringen zijn weergegeven op de boorpuntenkaart in bijlage 1. De boorbeschrijvingen en –profielen zijn bijgevoegd in bijlage 2.

Geologie en bodem

Het plangebied laat zich op basis van de hoogteligging onderverdelen in twee delen. In de relatief laag gelegen delen van het plangebied zijn beekafzettingen aangetroffen. De beekafzettingen bestaan hoofdzakelijk uit zeer grof tot matig fijn zand en in mindere mate uit veen en klei. De bodemopbouw in de beekafzettingen varieert sterk op kleine afstand. In de noordwest hoek van het plangebied is onder de beekafzettingen keileem aangetroffen. De bovengrens van de keileem ligt in enkele boringen op minder dan 50 cm – mv.

Het relatief hoog gelegen deel van het plangebied is te verdelen in 2 kopjes. Het kopje in het zuiden van het plangebied ligt op de plek waar op de bodemkaart (afbeelding 3) een eenmanses staat aangegeven. In afbeelding 5 staat op deze plek een verhoging weergegeven met daarbij de naam "Turfhaar". In twee boringen op het hoogste deel van dit kopje (boring 13 en 18) is keileem aangetroffen, beginnend op 110 en 80 cm – mv respectievelijk. Het reliëf is hier dus waarschijnlijk al voor een groot deel bepaald door de keileem. De aanwezigheid van veen en humeus zand op de flanken van dit kopje wijzen erop dat de omstandigheden op deze plek waarschijnlijk te drassig waren voor bewoning. Bovenin het bodemprofiel op dit kopje is een laag donkergrijs tot donkerbruin, matig fijn, matig siltig zand aangetroffen, met plaatselijk sporen baksteen. Dit materiaal is geïnterpreteerd als het door mensen opgebrachte esdek. Omdat de dikte van dit pakket niet meer dan 50 cm bedraagt, is de bodem op deze plek geïnterpreteerd als een laarpodzol.

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te
Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

Op het kopje in het noordoosten van het plangebied is een andere situatie aangetroffen. Op deze plek bestaat het gehele bodemprofiel uit matig fijn, zwak tot matig siltig zand met sporen grind. Op dit kopje is in verschillende boringen (zie bijlage 1) een (deels) intact podzolprofiel aangetroffen. Vermoedelijk waren de omstandigheden op dit kopje wat droger dan op die in het zuiden van het plangebied en hierdoor beter geschikt voor eventuele bewoning.

Uit het booronderzoek is gebleken dat de bodem binnen het plangebied een natuurlijke opbouw vertoont. Afgezien van de huidige bouwvoor zijn er geen verstoringen van het bodemprofiel aangetroffen.

Archeologie

In geen van de boringen zijn archeologische resten of indicatoren aangetroffen. Wel is er een verschillende boringen (zie bijlage 1) vuursteen in het bodemprofiel aangetroffen, ook in het dekzand van het kopje in het noordoosten van het plangebied. Het vuursteen vertoonde echter geen duidelijke sporen van bewerking.

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te
Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

6 Conclusie

In het kader van de voorgenomen nieuwbouw in het plangebied Ossehaar te Coevorden zijn een archeologisch bureauonderzoek en karterend veldonderzoek uitgevoerd. Hiertoe zijn bestaande bronnen geraadpleegd en zijn in het kader van het veldonderzoek in totaal 151 boringen tot maximaal 1,2 m – mv uitgevoerd.

In het plangebied worden op basis van het bureauonderzoek archeologische resten verwacht. Voor het gebied geldt een middelhoge archeologische verwachting voor nederzettingsterreinen uit de periode Steentijd tot en met de Nieuwe Tijd. Op basis van het bureauonderzoek is niet een bepaalde diepte aan te duiden als een verwacht vondstniveau. De archeologische resten kunnen voorkomen vanaf het maaiveld tot vlak boven de C-horizont, maximaal ca. 1,2 m – mv.

Uit het booronderzoek is gebleken dat de bodem in vrijwel het gehele plangebied een natuurlijk profiel vertoont. In geen van de boringen zijn (duidelijke) archeologische resten of indicatoren aangetroffen. De kans dat er een archeologische vindplaats uit de periode Bronstijd tot en met de Nieuwe tijd binnen het plangebied aanwezig is wordt daarom klein geacht.

Het booronderzoek zoals het nu is uitgevoerd (met een boordichtheid van 5 boringen per hectare) geldt als karterend voor de periode Bronstijd tot en met de Nieuwe tijd. Voor de periode Steentijd geldt het echter als een verkennend onderzoek. Aangezien er tijdens het booronderzoek op het in het noordoostelijke deel van het plangebied gelegen dekzandkopje een (deels) intact podzolprofiel is aangetroffen is het nog niet uit te sluiten dat er zich hier een archeologische vindplaats uit de periode Steentijd bevindt. Op de IKAW (bijlage 3) staat aangegeven dat ca. 250 m ten noordoosten van het plangebied op een dekzandrug een fragment van een vuurstenen kling uit het Mesolithicum is gevonden. Daarnaast zijn er binnen een straal van ca. 800 meter van het plangebied nog enkele vondsten uit de Steentijd gemeld.

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te
Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

7 Advies

Tijdens het uitgevoerde onderzoek is geen archeologische vindplaats aangetroffen.

Er zijn daarmee geen duidelijke aanwijzingen gevonden dat er archeologische resten uit de periode Bronstijd tot en met de Nieuwe tijd in het plangebied aanwezig zijn.

Het is echter nog niet uit te sluiten dat er een vindplaats uit de periode Steentijd aanwezig is op het dekzandkopje in het noordoostelijke deel van het plangebied. Op dit dekzandkopje is een (deels) intact podzolprofiel aangetroffen. Om uitsluitel te kunnen geven over de mogelijke aanwezigheid van een vindplaats uit de Steentijd op deze plek wordt aanvullend archeologisch onderzoek noodzakelijk geacht. Geadviseerd wordt om in dit deel van het plangebied het boorgrid te verdichten tot 20 boringen per hectare.

De resultaten van dit onderzoek dienen getoetst te worden door het bevoegd gezag, dat op basis van het uitgebrachte advies een besluit zal nemen. Geadviseerd wordt daarom om contact op te nemen met de beleidsmedewerker Ruimtelijke Zaken van de gemeente Coevorden.

Project : Bureauonderzoek en karterend booronderzoek, Plangebied "Ossehaar" te
Coevorden
Kenmerk : HLE/UIT/SAZ/176082

Literatuur

Berendsen, H.J.A., 1996: *De vorming van het land*, van Gorcum, Assen.

Gras, H., 1998: *Drenthe's Veste. Geschiedenis van Coevorden*, Groningen.

Kleis, G., 2004: *De vestingwerken van Coevorden. Beknopte geschiedenis van een modelvesting 1600-1875*, Coevorden.

Minderhoud, H.D., 1977: *Coevorden, Stadt en heerlickheit*, Coevorden.

Mulder de, E.F.J., M.C. Geluk, I.L. Ritsema, W.E. Westerhoff en T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*, Houten.

Plasmeijer, D.D.F., 2000: *Menno baron van Coehoorn 1641-1704*, Oegstgeest.

Stichting voor Bodemkartering, 1983: *Geomorfologische kaart van Nederland schaal 1:50.000, blad 22 - 23*, Wageningen.

Stichting voor Bodemkartering, 1989: *Bodemkaart van Nederland schaal 1:50.000, blad 22 oost*, Wageningen.

Uitgeverij Nieuwland., 2005: *Grote Historische topografische Atlas Drenthe 1898- 1928, schaal 1:25.000*, Tilburg.

Versfelt, H.J., 2003: *De Hottinger atlas van Noord en Oost Nederland*, Groningen.

Wolters-Noordhoff Atlasproducties., 1990: *Grote Historische atlas van Nederland, schaal 1:50.000; deel 3: Noord-Nederland 1851-1855*, Groningen.